

**TEKNOLOGIK TA'LIM O'QUV MASHG'ULOTLARIDA DASTURIY
TA'LIM VOSITALARIDAN FOYDALANISH METODIKASI YORDAMIDA
DARSLARNI SAMARADORLIGINI OSHIRISH.**

**ПОВЫШЕНИЕ ЭФФЕКТИВНОСТИ УРОКОВ С ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ
МЕТОДИКИ ПРИМЕНЕНИЯ ПРОГРАММНЫХ СРЕДСТВ В РАМКАХ
ОБУЧЕНИЯ ТЕХНОЛОГИЯМ.**

**IMPROVING THE EFFECTIVENESS OF LESSONS USING THE
METHODOLOGY OF USING SOFTWARE TOOLS IN TECHNOLOGICAL
EDUCATION TRAINING SESSIONS.**

*Andijon davlat pedagogika instituti
Fizika va texnologik ta'lim kafedrası
dotsenti **Jaloldinova Shaxnoza Xasanboyevna**
Andijon davlat pedagogika institut magistranti
Qo'ziyeva Umidaxon Alisher qizi*

Annotatsiya: Maqolada texnologik ta'lim fanini o'qitish jarayonida dasturiy ta'lim vositalaridan foydalanishning pedagogik va metodik asoslari keng yoritilgan. Zamonaviy axborot texnologiyalarining o'quv mashg'ulotlariga tatbiq etilishi, o'qitish jarayonini interaktiv tashkil etish, o'quvchilarning mustaqil fikrlashini rivojlantirish hamda dars samaradorligini oshirish masalalari tahlil qilingan. Shuningdek, dasturiy ta'lim vositalarining texnologik ta'limdagi o'rni va ularni qo'llashning amaliy jihatlari ochib berilgan.

Аннотация: В статье широко рассматриваются педагогические и методические основы использования программных средств в процессе обучения технологическому образованию. Анализируются вопросы применения современных информационных технологий в учебных занятиях, интерактивной организации учебного процесса, развития самостоятельного мышления учащихся и повышения эффективности урока. Также раскрывается роль программных средств в технологическом образовании и практические аспекты их применения.

Abstract: The article broadly covers the pedagogical and methodological foundations of the use of software tools in the process of teaching technological education. The issues of applying modern information technologies to training sessions, interactive organization of the teaching process, development of independent thinking of students, and increasing the effectiveness of the lesson are analyzed. The

role of software tools in technological education and practical aspects of their application are also revealed.

Kalit soʻzlar: texnologik taʼlim, dasturiy taʼlim vositalari, innovatsion metodlar, raqamli texnologiyalar, oʻquv jarayoni samaradorligi.

Ключевые слова: технологическое образование, программные средства, инновационные методы, цифровые технологии, эффективность образовательного процесса.

Keywords: technological education, software learning tools, innovative methods, digital technologies, effectiveness of the learning process.

KIRISH.

Hozirgi globallashtirish va raqamlashtirish sharoitida taʼlim tizimiga qoʻyilayotgan talablar tobora ortib bormoqda. Jamiyatga zamonaviy bilim va koʻnikmalarga ega, ijodkor, mustaqil fikrlay oladigan shaxslarni tayyorlash taʼlimning asosiy vazifalaridan biri hisoblanadi. Ayniqsa, texnologik taʼlim fanining oʻrni muhim boʻlib, u oʻquvchilarda mehnat madaniyati, texnik tafakkur va kasbiy yoʻnaltirilgan kompetensiyalarni shakllantiradi [1]. Shu nuqtayi nazardan, texnologik taʼlim oʻquv mashgʻulotlarini zamonaviy dasturiy taʼlim vositalari asosida tashkil etish darslarning samaradorligini oshirishning muhim omili hisoblanadi. Texnologik taʼlim fanining mazmuni va oʻqitishdagi dolzarb masalalar: Texnologik taʼlim fanida asosan buyumlar tayyorlash, materiallarga ishlov berish, loyihalash, ishlab chiqarish jarayonlari va kasb-hunarga yoʻnaltirish masalalari oʻrganiladi. Mazkur fan amaliy yoʻnalishga ega boʻlgani sababli dars jarayonida koʻrgazmalilik, aniqlik va tushunarlik muhim ahamiyat kasb etadi.

Anʼanaviy oʻqitish usullarida baʼzi texnologik jarayonlarni toʻliq koʻrsatish imkoniyati cheklangan boʻladi [3]. Shu sababli darslarda dasturiy taʼlim vositalaridan foydalanish ushbu muammolarni bartaraf etishga xizmat qiladi. Dasturiy taʼlim vositalarining mohiyati va turlari. Dasturiy taʼlim vositalari — bu taʼlim jarayonini tashkil etish, boshqarish va nazorat qilishga moʻljallangan elektron dasturlar va platformalardir [2]. Mazkur vositalar oʻquvchilarning mavzuga boʻlgan qiziqishini oshiradi hamda bilimlarni mustahkamlashga yordam beradi.

Dasturiy taʼlim vositalaridan foydalanish metodikasi. Texnologik taʼlim mashgʻulotlarida dasturiy vositalardan foydalanish metodikasi maqsadga yoʻnaltirilgan, tizimli va bosqichma-bosqich tashkil etilishi lozim. Avvalo, oʻqituvchi dars maqsadini aniq belgilab olishi va unga mos dasturiy vositani tanlashi zarur. Darsning kirish qismida multimedia materiallari orqali yangi mavzuga qiziqish uygʻotiladi. Asosiy qismda texnologik jarayonlar animatsiyalar va videodarslar yordamida tushuntiriladi [4]. Amaliy mashgʻulotlarda esa virtual modellar orqali oʻquvchilar mustaqil ishlash imkoniyatiga ega boʻladi. Yakuniy bosqichda test va

elektron baholash vositalari yordamida bilimlar nazorat qilinadi. Dasturiy vositalarning dars samaradorligiga ta'siri. Dasturiy ta'lim vositalaridan foydalanish o'quv mashg'ulotlarining samaradorligini sezilarli darajada oshiradi [5]. Birinchidan, o'quvchilar axborotni ko'p kanalli (vizual va audio) qabul qilgani sababli mavzuni tezroq o'zlashtiradi. Ikkinchidan, murakkab texnologik jarayonlarni xavfsiz virtual muhitda o'rganish imkoniyati yaratiladi. Uchinchidan, o'quvchilarning mustaqil ishlash va ijodiy fikrlash ko'nikmalari rivojlanadi.

Xulosa. Shuningdek, dasturiy vositalar o'qituvchining darsni rejalashtirish va nazorat qilish jarayonini ham yengillashtiradi.

Xulosa qilib aytganda, texnologik ta'lim o'quv mashg'ulotlarida dasturiy ta'lim vositalaridan foydalanish metodikasi dars sifatini va samaradorligini oshirishda muhim o'rin tutadi. Zamonaviy dasturiy vositalar asosida tashkil etilgan darslar o'quvchilarning bilim, ko'nikma va malakalarini rivojlantiradi, ularni mehnat faoliyatiga va kasb tanlashga ongli ravishda tayyorlaydi. Shu bois texnologik ta'lim jarayonida dasturiy ta'lim vositalarini keng joriy etish dolzarb vazifa hisoblanadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining umumiy o'rta ta'limni rivojlantirishga oid me'yoriy hujjatlari.
2. Karimov I.A. Yuksak ma'naviyat — yengilmas kuch. — Toshkent: Ma'naviyat, 2008.
3. Azizxo'jayeva N.N. Pedagogik texnologiyalar va pedagogik mahorat. — Toshkent: O'qituvchi, 2016.
4. Sayidahmedov N.S. Yangi pedagogik texnologiyalar. — Toshkent: Fan, 2018.
5. Yo'ldoshev J.G'., Usmonov S.A. Pedagogik texnologiya asoslari. — Toshkent: O'qituvchi, 2017.